

OSIGURANA SREDSTVA ZA GRADNJU SVEUČILIŠNOG KAMPUSA U SPLITU

Najveća investicija u znanost u posljednjih 60 godina

Prihvaćanjem kredita i izgradnje projekta Hrvatska se opredijelila za policentričan razvoj znanosti i visokog obrazovanja. Kroz takav razvoj, Splitsko sveučilište i njegov kampus postat će institucija na koju će dolaziti ne samo završeni srednjoškolski iz Dalmacije, već i iz ostalih dijelova Hrvatske

MIRELA LILEK

Vlada se ovoga tjedna obvezala da će podmiriti obveze koje traži potpisani ugovor o kreditiranju gradnje sveučilišnog kampusa u Splitu, težak 345 milijuna kuna, a premijer Ivica Račan, koji je bio prisutan potpisivanju ugovora na splitskom Ekonomskom fakultetu, izjavio je da je riječ o obvezi koju Vlada rado prihvaća.

Riječ je o kreditu kojega je odobrila Zagrebačka banka, a uz pomoć kojega Split do 2006. godine mora dovršiti prvu fazu izgradnje sveučilišnog kampusa - projekta fizičkog preseljenja fakulteta Splitskog sveučilišta u zajednički prostor kampusa na površini od 300.000 četvornih metara na Visokoj, u blizini središta grada. Sa 345 milijuna kuna kredita Zagrebačke banke, na tom će se prostoru kroz tri godine izgraditi sveučilišna knjižnica, studentski dom i prateći sadržaji, završit će se druga faza gradnje Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, a nove zgrade dobit će Kemijsko-tehnološki, Prirodoslovno-matematički i Pomorski fakulteti. Rektor Sveučilišta u Splitu Ivan Pavić taj projekt naziva najvećom investicijom u znanost u posljednjih 60 godina.

Sveučilišni kampus protezat će se na prostoru kojega je do kraja osamdesetih godina koristila vojska. Danas na njemu postoje tri nova objekta - Eko-

nomski fakultet, Građevinski i djelomično dovršen Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Prostor kampusa zamišljen je kao otvorena površina kroz koju će prolaziti prometnice, a pješačkom će se zonom i sveučilišnim mostom spajati sjeverozapadni dijelovi grada s južnim. Na tom bi prostoru do 2006. godine studenti trebali dobiti sve potrebne sadržaje.

Dio ugovorenog novca u prvom je planu trebao biti namijenjen i Fakultetu za vanjsku trgovinu i turizam u Dubrovniku, no umjesto toga, novac će se koristiti za poboljšanje uvjeta na Medicinskom i Katoličkom bogoslovnom fakultetu, koji su, jednako kao i Pravni fakultet, donijeli odluke da zasad neće ulaziti u društvo ostalih fakulteta u kampusu. U rektoratu Splitskog sveučilišta nadaju se da bi se takva odluka s vremenom mogla promijeniti, barem kada je u pitanju Pravni fakultet, pa će zbog toga u realizaciji projekta u kampusu za njega ostaviti česticu zemlje. Rektor Pavić je siguran naime da je prostor na kojemu se gradi kampus dovoljno velik te da može zadovoljiti potrebe studenata u sljedećih 50 godina.

Ugovoreni godišnji anuiteti u visini su uobičajene obveze državnog proračuna za kapitalnu izgradnju Splitskog sveučilišta, a razlika između ovog i uobičajenog modela financiranja sveučilišnih projekata je velika, smatra rektor

Pavić, jer će na ovaj način kampus dobiti nove objekte u roku od tri godine. Po sadašnjem modelu financiranja kapitalne izgradnje, kampus vjerojatno ne bi bilo moguće izgraditi ni u sljedećih 30 godina.

Splitski rektor zadovoljan je, jer se prihvaćanjem kredita i izgradnje projekta Hrvatska opredijelila za policentrični razvoj znanosti i visokog obrazovanja. Uvjeran je da će ubrzo, kroz takav razvoj, Splitsko sveučilište i njegov kampus postati institucija na koju će dolaziti ne samo završeni srednjoškolski iz Dalmacije, već i iz ostalih dijelova Hrvatske.

U danu potpisivanja ugovora o kreditiranju izgradnje kampusa, ministar znanosti i tehnologije prof. dr. Gvozden Flego, sastao se sa zapovjednikom Hrvatske ratne mornarice Zdravkom Kardumom, splitskim gradonačelnikom Slobodanom Berošem i rektorom Pavićem, kako bi dogovorili školovanje hrvatskih časnika pod okriljem Sveučilišta u Splitu. Dogovoreno je da će se već ove jeseni preliminarno upisati između 150 i 200 studenata, koji se školuju za časnički kadar, a projekt bi se u potpunosti mogao početi realizirati akademске godine 2004./2005. Budući časnici slušat će nastavu i u luci Lora u kojoj su smješteni laboratoriji i kabineti, te organizirani sportski sadržaji. Završeni studenti dobiti bi dvije diplome - sveučilišnu i časničku.

PODRUČJE BUDUĆEG KAMPUSA: Sveučilišni kampus protezat će se na prostoru kojega je do kraja osamdesetih godina koristila vojska

VELJKO MARTINČIĆ

REPORTAŽA: ŽIVOT U OKUČANIMA

Borba za pristojne uvjete života

MIROSLAVA JANDRIĆ

Igrom slučaja ili po nekom nepisanom pravilu sloboda najčešće dolazi u proljeće, a obvezno po lijepom vremenu. Kad smo prvih dana svibnja godine 1995. ulazili u Okučane, uz autocestu koju smo nekad zvali »Bratstvo i jedinstvo«, žutila se uljana repica, a mi smo slijedili tragove tenkovskih gusjenica i domovinskih pjesama koje su gromoglasno trešale s radija, dajući na znanje - s ove i one strane krvavim sukobima povučene granice - da dolazi vrijeme mira.

Hrvatski radio Okučani bio je prva javna ustanova uspostavljena poslije akcije »Bljesak«, gotovo da bismo mogli reći da su radijski djelatnici ulazili u grad zajedno s osloboditeljima.

U Okučanima do Domovinskog rata nije bilo radija, no već s prvim sukobima shvatila se važnost tog medija koji može jednostavno, munjevitno, pa i relativno jeftino prenositi informacije. Srbi su tijekom rata u okupiranim Okučanima osnovali srpski radio koji je im je odlično poslužio ponajviše u propagandne svrhe. Kad smo prvih dana svibnja, netom poslije »Bljeska« ušli u Hrvatski radio Okučani, u njemu je već radila ekipa Hrvatskog radija - Zoran Maleš, Boris Krznarić, Eliana Čandrić, Mislav Tonogal, Gerhard Silvije Radonić... Svakodnevno su se vozili iz Zagreba u Okučane, im provizirali radijski studio, jer su četnici bježeći na brzinu odnijeli što se stiglo, ostalo namjerno unistili, a ostavljajući iza sebe tek hrpe razbacanih kasete isključivo srpskih narodnjaka.

Želja do želje, kuna do kune

Danas, osam godina poslije, u Okučanima samostalno radi s nove frekvencije 105,5 MHz Radio Bljesak u skromnim uvjetima, kao podstanar u zgradi pošte na kojoj se još nalazi i tabla s prvotnim nazivom Hrvatski radio Okučani.

»Podstanarstvo nam je velik financijski problem, ali pokušavamo i to riješiti, možda već uskoro, ako uspijemo dobiti kredit«, govori naš sugovornik direktor Radio Bljeska Mato Višić, glava male peteročlane ekipe, koju čine još Ivanka Kulenović, Milena Paušić, Jelica Zorkić i Slavica Stroleni.

Zanimljivo je da svi rade svenovinarske i marketinške i organizacijske poslove - razgovore, izvještaje, vijesti, snimanje, mikšaju, puštaju glazbu, emitiraju, ugošćuju... Za vrijeme našeg posjeta radiju su pristigli gosti Zdenko Gorup načelnik općine Dragalić i Aleksandra Bosta, voditeljica ureda njemačke humanitarne organizacije ASB za područje zapadne Slavonije. Bili su gosti emisije »Na mjestu događaja« koja je na programu utorak u podne. A bio je utorak i to onaj prvi poslije

DVIJE CRKVE RUKU POD RUKU: Nezamisliv je život bez suživota

ROBERT RAJTIĆ

SVI RADE SVE: Mala, ali složna ekipa Radio Bljeska

Uskrsa, pa se i na stolu u radijskoj redakciji našlo i kuhane šunke i pisanica, mladog luka i orehnjaca.

»Ponešto donesemo sami, no ovu nam je šunku poslala naša vjerna slušateljica Marija Filipović«, pojašnjava direktor. Poslije ovoga nije nam se činilo umjesnim pitati kakav je odnos radija i slušatelja. I za vrijeme zakuske i za vrijeme razgovora program je nesmetano išao u eter, a petere je zaposlenih se vrmalo po studiju: pripremala se emisija, puštala glazbu, zvali gosti... a sve nekako opušteno i s osmijehom.

Na licima im se nije vidjelo da plaća (direktorska i najviša - 3000 kuna) kasni već tri mjeseca. »Posljednjih mjeseci imamo podosta problema. Naš rad financiraju Županja, Općina i novinari, ali smo dio sredstava prikupljali i od marketinga, što je u

Ako želite graditi kuću u Okučanima, zemljište ćete platiti dvije kune po četvornom metru, a moguće je da uskoro struju i vodu - ne plaćate... Ali, pojedini o svemu tomu saznat ćete slušajući program na 105,5 MHz odnosno Radio Bljesak. Radio je u Okučane došao prije osam godina, zajedno s braniteljima i bio prva javna ustanova koja je proradila poslije oslobođenja dok je grad još vrvio vojskom, a ulice bile izgrebene tenkovskim gusjenicama

MESAR FABIJAN FRANJEŠEVIĆ: »Kad stignu plaće, i ja posla imam«

smo pogon »Kamen Psunj« koji sada radi u tri smjene i ima rasprodan posao za godinu dana unaprijed, no nadamo se da ćemo srediti i situaciju s ribnjacima koji su nekada bili vrlo unosni, ali u pretvorbi su čak dva puta nelegalno prodani, pa će, čini se i sudovi imati posla. No mi na raznolike načine nastojimo zadržati ljude u Okučanima i dati im pristojne životne uvjete. U nas ima oko 3000 prognanika iz Bosne i Vojvodine (po nekima i 5000) koji se žele trajno nastaniti kod nas. Onima koji žele sami graditi kuće prodajemo zemljište. Ne smijemo ga dijeliti besplatno, pa mu je cijena dvije kune po četvornom metru. Među planiranim projektima je i izgradnja trafostanice iz koje bismo korisnicima mini industrijske zone (mlin, silosi...) davali besplatnu struju, a potom i vo-

du. Naš osnovni cilj jest da se Okučani razvijaju, da se ljudi imaju gdje zaposliti i da svi zajedno možemo raditi«, govori načelnik Bilonjić.

Da je podosta učinjeno uvjereni smo se i sami. Iza škole koju polazi oko 700 daka, nalazi se novi sportski centar s tuševima i igralištima, moderna tržnica s prostorom za otkup mlijeka, dječji vrtić s njihaljkama i toboganom, na hrpama je smeće koje čeka organizirani odvoz, a duž glavnih ulica lijevo i desno smiješe nam se žute i plave mačuhice.

Po posljednjem popisu stanovnika u Okučanima je popisano 4240 stanovnika, ako se ova-ko nastavi bit će ih i više. Kino dođuše ne radi. A i kazališne družine naidu. Na radiju smo čuli da je potkraj 1995. bila jedna grupa s Perom Kvrčićem. No

GRADONAČELNIK S MJEŠTANIMA: Mato Bilonjić i Marjan Josipović, Josip Mijatović i Aco Vidaković

ČUDNI SU PUTOVI GOSPODNI: Dalmatinac uvježbava slavonske pjevače

knjižnica s čitaonicom i galerijom radi punom parom; i izložaba i priredbi ima.

»I stranačkih skupova ima, najzastupljeniji su u nas HDZ, HSS i SDP, ali moramo priznati da imamo posve korektan odnos i u posao nam se ne miješaju«, saznali smo od direktora Radio Bljeska Mate Višića.

Središnja okučanska ulica je - treba li se čuditi - najživlja. Oslobođeni okučanci su se vraćali iz kioškova Kladišnice Žderić i kioška Hrvatske lutrije preko puta. Dok ovo pišemo već znamo da ni brojevi našeg loto-listića nisu izvučeni. No nada umire zadnja, vjerujemo baš kao i Ruža Moraca koja nam je prodala listić i koja je sva uznemirena, jer je sutra u srijedu kad se očekuje najveća gužva pred kioskom Hrvatske lutrije najavljeno isključenje struje. No srećom postoje agregati, koji će pripomoći i da se loto uplati, i Radio Bljesak ne ugasi.

S plaćom stižu i šnici

Dok ispunjavamo listić na nas virka mesar iz Klase mesnice koji u bijeloj kuti sjedi pokraj izloga. Nigdje nijedne mušterije. »Bio je Uskrs, svi još imaju ponešto kod kuće. Prodali jesmo nešto šunki na akciji uoči blagdana, ali posao slabo ide. Kad god je bilo kakva isplata u

kapa kiša, a vjetrić njiše natpise »Ne gazi travu jer i ona je živa«. Nismo gazili travom, već pošljunčanim stazama zaokrenuli do auta.

Okučani su mali, stisnuti u ulicu, dvije, prohodaju se za čas, a kad pljusne kiša koraci su još brži. Prolazimo kraj crkava. Preko puta radijske postaje, točnije, zgrade pošte - jedna kraj druge, ruku pod ruku - dvije crkve: pravoslavna i katolička. Simbolički i stvarno pokazuju da nam je sudeno živjeti zajedno. Pravoslavna, u ratu netaknuta, otvara tek nekoliko puta godišnje vrata, kad službu božju održi prota iz Pakraca, a katolička Crkva sv. Vida je nova, još nedovršena, jer je stara u ratu posve srušena. Lani za Božić, župnik Božidar Blažević održao je u njoj prvu misu.

Dalmatinac u Okučanima

Crkvi svetog Vida nije nas privukao miris tamjana, već pjesma. Kad smo odskrinuli vrata - U ime Oca, Sina i Duha Svetoga - ugledali smo mlade pjevače. U kutu crkve, iza mikrofona, šesteročlana grupa pod vodstvom mladog vjeroučitelja s kosom skupljenom u lepršavi konjski rep, uvježbava nedjeljni nastup u zagrebačkom »Lisinskom«. Vjeroučitelj Ivo Šeparović je Dalmatinac, iz Blata na Korčuli, no »čudni su putovi Gospodnji«, pa on danas živi i radi u Okučanima. Nasmijan je i vedar, predika probu, pozira s grupom našim fotoreporteru. »Izdali smo i CD, pod naslovom »Virujen«, obišli pola svijeta, a i još ćemo. Pjevači su ponajviše srednjoškolski: Alen Vidović, Ivana Pivac, Marija Lukenda, Martina Stanić, Kristina Šimonjić, a Sonja Moraca na brzinu dotrčava s posla iz ZAP - a, preko puta. No svi veseli, radiju se novim nastupima, imaju već zakazane nastupe, poslije Zagreba, Čakovce, Slavonski Brod, Banja Luka... Crkva na raznolike načine - živi.

Dok smo sjedali u auto s Radio Bljeska su emitirali »Glazbeni vremeplov«.

Malo je škripalo i prekidaloo »Ponovno nam se u eter ubacuju srpske stanice iz Prijedora i Banje Luke. Ne poštuju nikakve zakonske normative i ne drže se svojih frekvencija. Često nam se u program ubacuje i Lepa Brena i Ceca.

Nema nam druge nego službeno tražiti pomoć i zaštitu u Ministarstvu za promet i telekomunikacije«, prisjećamo se riječi direktora Mate Višića, prebacujući se na Drugi program Hrvatskog radija.

Malo su slušali vremensku prognozu i stanje na cestama, na povratku za Zagreb, sivkasto je nebo obećavalo kišu, a samo je žičana ograda autoceste razdvajala uljanu repicu od razsvjetljenih maslačaka duž puta. Za sve to baš nimalo nije mario škanjac, nepomično, sjeleći na ogradi vrebao je, valjda miša.